

**UCHWAŁA NR LIX/1286/18
RADY MIASTA BYDGOSZCZY**

z dnia 25 kwietnia 2018 r.

**w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bydgoszczy
za rok 2017 wraz z wykazem potrzeb na rok 2018**

Na podstawie art. 110 ust. 9 oraz art. 112 ust. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2017 r. poz. 1769 i poz. 1985)

uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjąć sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bydgoszczy za rok 2017 wraz z wykazem potrzeb na rok 2018 w brzmieniu załącznika do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Wiceprzewodniczący Rady Miasta

Jan Szopiński

Załącznik do Uchwały Nr LIX/1286/18
Rady Miasta Bydgoszczy
z dnia 25 kwietnia 2018 r.

**Sprawozdanie z działalności
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Bydgoszczy za 2017 rok
wraz z wykazem potrzeb na rok 2018**

*Sprawozdanie z działalności
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Bydgoszczy za 2017 rok
wraz z wykazem potrzeb na rok 2018*

DZIAŁ I.

Wstęp

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bydgoszczy jest jednostką budżetową powołaną uchwałą Nr XI/88/90 Miejskiej Rady Narodowej w Bydgoszczy z dnia 25 kwietnia 1990r.

Ośrodek jest jednostką powołaną do wykonywania zadań z zakresu pomocy społecznej na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2017 r. poz. 1769 t.j. z późn.zm.) oraz innych ustaw, w szczególności:

- ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2017 r. poz. 697 t.j. z późn.zm.),
- ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz.U. z 2017 r. poz. 2206 t.j. z późn.zm.),
- ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2018 r. poz. 511 t.j.),
- ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. z 2017 r. poz. 1201 t.j. z późn.zm.),
- ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2017 r. poz. 1257 t.j. z późn.zm.),
- ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 1938 t.j. z późn.zm.),
- ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. z 2017 r. poz. 682 t.j.),
- ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz.U. z 2017r. poz.459 t.j. z późn. zm.),
- ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2017 r. poz. 1868 t.j. z późn.zm.),
- ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2017 r. poz. 1875 t.j. z późn.zm.),
- ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz.U. z 2017 r. poz. 882 t.j. z późn.zm.),
- ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 2077 t.j. z późn.zm.),
- ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2018 r. poz. 395 t.j. z późn.zm.),
- ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2018 r. poz.450 t.j.),
- ustawy z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (Dz.U. z 2017 r. poz. 912 t.j.).

Zgodnie z art.110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej kierownik ośrodka pomocy społecznej składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

Działalność Ośrodka finansowana jest ze środków własnych miasta oraz ze środków budżetu państwa.

Ośrodek, zgodnie ze statutem, realizuje zadania własne i zlecone gminie, zadania z zakresu administracji rządowej wykonywane przez powiat, określone ustawami oraz zadania pomocy społecznej przyjęte do realizacji na podstawie zawartych porozumień i umów z organami administracji rządowej lub jednostkami samorządu terytorialnego.

Praca realizowana przez pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bydgoszczy polega na wyeliminowaniu, bądź zminimalizowaniu niekorzystnych sytuacji prowadzących do wykluczenia społecznego, które utrwalają proces marginalizacji i sprzyjają pozostawaniu na marginesie społecznym osób i grup społecznych.

Zjawisko wykluczenia społecznego jest procesem uniemożliwiającym osobom lub grupom społecznym pełne uczestnictwo w społeczeństwie. Może ono wynikać z braku zasobów, np. miejsc pracy, alternatywnych form spędzania wolnego czasu przez młodzież, alternatywnej opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi itd. Proces ten może sam generować rozmaite formy deprywacji, np. zerwanie więzi rodzinnych, uzależnienia czy społeczną izolację.

Osiągnięcie pozytywnych efektów zadań postawionych przed pracownikami wymaga od nich dużej wiedzy, otwartości, umiejętności, zaangażowania, a przede wszystkim zrozumienia trudnej sytuacji osób zgłaszających się do Ośrodka.

W ramach zadań własnych Ośrodek objął pomocą 5.866 rodzin, którym przyznano świadczenie w trybie decyzji na ogólną liczbę 10.468 osób w tych rodzinach.

Pomocą w ramach zleconych objęto 266 rodzin, na ogólną liczbę 822 osób w tych rodzinach.

	2013	2014	2015	2016	2017
Zadania własne					
Liczba rodzin	8.586	8.182	7.236	6.340	5.866
Liczba osób	18.363	17.429	14.956	11.987	10.468
Zadania zlecone					
Liczba rodzin	187	221	246	276	266
Liczba osób	483	637	738	824	822

Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną w latach 2016 – 2017

wyszczególnienie	2016 rok			2017 rok		
	liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	liczba rodzin	liczba osób w rodzinach	liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	liczba rodzin	liczba osób w rodzinach
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i własnych	8.635	6.467	12.365	7.840	6.004	10.867
Świadczenia pieniężne	5.313	5.170	10.036	5.176	4.746	8.659
Świadczenia niepieniężne	3.879	2.801	6.935	3.286	2.470	5.668
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych	291	275	820	283	266	822
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych	8.465	6.340	11.987	7.691	5.866	10.468
Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej	X	6.241	11.492	X	9.225	16.158
w tym: wyłącznie w postaci pracy socjalnej	X	2.679	4.877	X	4.615	7.816

Typy rodzin objętych pomocą społeczną w latach 2016 – 2017

Wyszczególnienie		2016 rok		2017 rok	
		liczba rodzin	liczba osób w rodzinach	liczba rodzin	liczba osób w rodzinach
RODZINY OGÓŁEM		9.146	17.242	10.619	18.683
o liczbie osób	1	5.449	5.449	6.763	6.763
	2	1.480	2.960	1.666	3.332
	3	989	2.967	1.011	3.033
	4	668	2.672	675	2.700
	5	320	1.600	284	1.420
	6 i więcej	240	1.594	220	1.435
w tym rodziny z dziećmi ogółem		2.402	8.770	2.288	8.130
o liczbie dzieci	1	1.076	2.941	1.087	2.923
	2	804	2.981	722	2.655
	3	319	1.527	303	1.402
	4	127	745	108	642
	5	43	296	40	275
	6	20	161	20	161
7 i więcej		13	119	8	72
RODZINY NIEPEŁNE OGÓŁEM		996	3.080	877	2.693
o liczbie dzieci	1	471	1.053	421	930
	2	333	1.069	271	862
	3	119	515	128	549

	4 i więcej	73	443	57	352
RODZINY EMERYTÓW I RENCISTÓW OGÓLEM		1.656	2.293	1.964	2.746
o liczbie osób	1	1.207	1.207	1.428	1.428
	2	319	638	380	760
	3	89	267	103	309
	4 i więcej	41	181	53	249

Świadczeniobiorcy pomocy społecznej

Świadczenia pomocy społecznej przyznawane i wypłacane przez MOPS Bydgoszcz zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej adresowane są do osób i rodzin znajdujących się w trudnych sytuacjach życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne zasoby, uprawnienia i możliwości.

Priorytetowym celem działań realizowanych przez MOPS jest udzielanie osobom i rodzinom różnorodnych form wsparcia, umożliwiających przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych. Rodzaj, forma i rozmiary świadczenia były adekwatne do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy, odpowiadały celom i mieściły się w możliwościach pomocy społecznej.

Świadczenia pieniężne

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje osobom / rodzinom, które spełniają jednocześnie dwie przesłanki wymienione w ustawie, tj. dochód osoby / rodziny nie przekracza kryterium dochodowego oraz występuje co najmniej jedna z dysfunkcji zaburzających funkcjonowanie rodziny. Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2015r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej kryterium dochodowe wynosi:

- dla osoby samotnie gospodarującej – 634 zł.
- dla osoby w rodzinie – 514 zł.

Świadczenia niepieniężne

Pomocą niepieniężną są wszystkie te świadczenia pomocy społecznej, których osoba wspierana nie otrzymuje w formie pieniężnej. Są to m.in.:

- praca socjalna,
- składki na ubezpieczenie zdrowotne,
- pomoc rzeczowa na usamodzielnienie,
- sprawienie pogrzebu,
- poradnictwo specjalistyczne,
- interwencja kryzysowa,
- schronienie,
- posiłek,
- usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania,
- specjalistyczne usługi opiekuńcze,
- mieszkanie chronione,
- pobyt i usługi w domu pomocy społecznej.

DZIAŁ II.

Struktura wydatków w zakresie realizowanych zadań ustawowych

Środki finansowe na realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bydgoszczy zadania z zakresu pomocy społecznej pochodziły z budżetu Miasta oraz dotacji rządowych. Realizowane zadania podzielone były na zadania własne i zlecone.

W 2017r. wydatki Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bydgoszczy na realizację zadań własnych i zleconych wyniosły łącznie 72.414.429,22 zł., w tym:

68.351.626,73 zł. wydatkowano na zadania własne,
123.063,94 zł. na zadania zlecone gminie,
3.939.738,55 zł. na zadania zlecone powiatowi,

Struktura wydatków

1) Świadczenia na zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych mieszkańców Miasta

Na pomoc w formie świadczeń wydatkowano ogółem 17.638.559,99 zł.

Na kwotę tę składały się zasiłki celowe, okresowe, stałe i inne, określone w ustawie o pomocy społecznej, pomoc udzielona w ramach programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, posiłki w jadalniach i kuchniach społecznych, świadczenia w postaci składki na ubezpieczenie zdrowotne, wynagrodzenia dla opiekunów prawnych oraz koszty pogrzebów.

2) Pomoc osobom starszym i niepełnosprawnym

Na pomoc osobom starszym i niepełnosprawnym wydatkowano ogółem 20.350.720,19 zł., w tym na:

– realizację usług opiekuńczych	–	2.953.711,50 zł.
– prowadzenie domów dziennego pobytu	–	1.220.000,00 zł.
– gminne domy pomocy społecznej	–	14.457.929,72 zł.
– rehabilitację społeczną osób niepełnosprawnych	–	407.673,64 zł.
– Powiatowy Zespół do spraw Orzekania o Niepełnosprawności	–	1.311.405,33 zł.

3) Pomoc osobom z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzinom

Od 2016 roku zadania prowadzenia środowiskowych domów samopomocy, domu pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie oraz specjalistycznych usług opiekuńczych realizuje Zespół Domów Pomocy Społecznej i Ośrodków Wsparcia.

4) Pomoc osobom bezdomnym

Na pomoc osobom bezdomnym wydatkowano ogółem 1.991.000,00 zł.

Wydatki związane z udzielaniem pomocy bezdomnym przeznaczone były na prowadzenie dwóch schronisk: dla Bezdomnych Mężczyzn oraz dla Kobiet i Matek z Dziećmi.

5) Pomoc dla osób usamodzielnianych w zakresie zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej

Na pomoc pieniężną na usamodzielnienie i kontynuowanie nauki oraz pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej wydatkowano kwotę 101.601,82 zł.

6) Pomoc cudzoziemcom

Na pomoc cudzoziemcom realizowaną w formie świadczeń pieniężnych wypłacanych w ramach realizowanych Indywidualnych Programów integracji wydatkowano kwotę 19.061,00 zł.

7) Potwierdzanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej osobom innym niż ubezpieczeni

Wydatki związane z wydawaniem decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych wyniosły 73.140,00 zł.

8) Zadania z zakresu wspierania rodziny

Na zadania z zakresu wspierania rodziny wydatkowano ogółem 2.046.484,42 zł., w tym na:

– prowadzenie jednostek specjalistycznego poradnictwa	–	71.698,11 zł.
– wspieranie rodzin przez asystentów rodziny oraz pomoc psychologiczno-pedagogiczną	–	949.662,54 zł.
– wspieranie rodzin zastępczych przez koordynatorów	–	1.025.123,77 zł.

9) **Zadania z zakresu pieczy zastępczej**

Na pokrycie kosztów utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych wydatkowano ogółem 5.994.313,01 zł

10) **Pomoc osobom usamodzielnianym opuszczającym pieczę zastępczą**

Wydatki związane z realizacją pomocy osobom usamodzielnianym opuszczającym pieczę zastępczą wyniosły 930.961,56 zł.

DZIAŁ III.
Zadania z zakresu ustawy o pomocy społecznej
Rozdział 1.

Pomoc środowiskowa na zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych mieszkańców Bydgoszczy

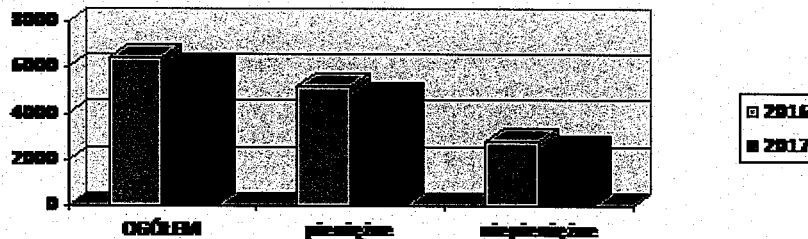
1. Klienci pomocy społecznej korzystający z systemu świadczeń wspomagających osoby i rodziny

W roku 2017 z pomocy w formie świadczeń udzielonych na podstawie decyzji administracyjnych, korzystały ogółem 6.004 rodziny (10.867 osób w rodzinach).

Pomocą w formie zadań zleconych i zdań własnych bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania w roku 2017 objęto ogółem 6.004 rodziny, na ogólną liczbę osób w tych rodzinach 10.867, w tym:

- w formie świadczeń pieniężnych – 4.746 rodzin o liczbie osób w tych rodzinach 8.659,
- w formie świadczeń niepieniężnych – 2.470 rodzin o liczbie osób w tych rodzinach 5.668.

Liczba rodzin objętych pomocą

W ramach zadań własnych Ośrodek objął pomocą 5.866 rodzin, którym przyznano świadczenie w trybie decyzji na ogólną liczbę 10.468 osób w tych rodzinach.

Pomocą w ramach zleconych objęto 266 rodzin, na ogólną liczbę 822 osób w tych rodzinach.

Porównując liczby osób w rodzinach objętych pomocą do liczby mieszkańców Bydgoszczy (na dzień 31.12.2017r. liczba mieszkańców Bydgoszczy wynosiła 328.830 osób) świadczenia otrzymało 3,30 % bydgoszczan.

2. Powody przyznania pomocy

Klientami pomocy społecznej były osoby i rodziny, które przy pomocy własnych zasobów i możliwości nie były w stanie zaspokoić swoich podstawowych potrzeb życiowych. Przyczyną braku możliwości były występujące w środowiskach dysfunkcje wynikające między innymi ze złego stanu zdrowia, sytuacji na rynku pracy, czy uzależnienia od środków psychoaktywnych. W wielu przypadkach dysfunkcje te były ze sobą sprzężone.

Rozkład dysfunkcji występujących w środowiskach objętych pomocą w 2017r.

Powód trudnej sytuacji życiowej	2016 rok		2017 rok	
	liczba rodzin	liczba osób w rodzinach	liczba rodzin	liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	3.731	7.133	3.295	5.856
Sieroctwo	6	19	5	9
Bezdomność	315	370	362	391
Potrzeba ochrony macierzyństwa	404	1.837	327	1.447
w tym: wielodzietność	199	1.112	157	877
Bezrobocie	2.255	5.212	1.882	4.160
Niepełnosprawność	3.371	5.544	3.293	5.184
Długa lub ciężka choroba	1.728	2.651	1.946	2.894
Bezradność w sprawach	1.318	4.306	1.129	3.605

opiek-wych i prowadzenia gospodarstwa domowego				
w tym: rodziny niepełne	982	2.888	850	2.478
rodziny wielodzietne	262	1.458	220	1.226
Przemoc w rodzinie	47	129	159	455
Alkoholizm	348	553	333	496
Narkomania	29	51	32	43
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	117	148	103	136
trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą	4	18	3	11
Zdarzenie losowe	40	67	25	35
Sytuacja kryzysowa	17	35	15	27

Liczby rodzin w kolumnach nie należy sumować, ponieważ powodem przyznania pomocy mogła być więcej niż jedna przestępka

Najczęstszymi dysfunkcjami występującymi w rodzinach, którym przyznano pomoc były: ubóstwo (54,88 % ogółu rodzin korzystających z pomocy społecznej), niepełnosprawność (54,85 %) i długotrwała lub ciężka choroba (32,41 %).

3. System świadczeń

Pomoc mieszkańcom Miasta udzielana była w formie zasiłków pieniężnych oraz w formie bezgotówkowej, polegającej na pokrywaniu kosztów świadczeń bezpośrednio realizatorowi pomocy (np. pokrywaniu kosztów posiłków).

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej świadczenia miały charakter stały, okresowy lub celowy (świadczenia jednorazowe przyznawane na zaspokojenie określonej potrzeby np. na zakup żywności, odzieży, opału, leków i inne).

Szczegółowy wykaz świadczeń zrealizowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bydgoszczy w 2017r.

Rodzaj świadczenia	Kwota (w zł.)	Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie	Liczba świadczeń	Średnia wysokość świadczenia (w zł.)
zasiłki stałe	8.426.159,94	1.860	17.167	490,83
zasiłki okresowe	3.187.125,42	2.250	10.930	291,59
pomoc w formie posiłku ¹	1.012.765,33	1.544	264.124	3,83
zasiłki celowe na dożywianie	2.350.707,90	4.921	24.841	94,63
pozostałe zasiłki celowe	1.366.018,00	3.111	8.785	155,49
sprawienie pochówku	91.299,63	52	52	1.755,76
transport do innych gmin	46.212,00	47	50	924,24
zasiłki na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	12.150,00	17	17	714,71
RAZEM	16.492.438,12	X	X	X

¹ Liczba świadczeń równa się ilości posiłków.

4. Opłacanie składki na ubezpieczenie zdrowotne

Zgodnie z art.66 ust.1 pkt 26 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bydgoszczy opłacał składki na ubezpieczenie zdrowotne 1.724 osobom pobierającym zasiłek stały. W 2017r. opłacono 21.284 składki na ogólną kwotę 941.359,32 zł.

5. Realizacja wieloletniego programu "Pomoc państwa w zakresie dożywiania"

W roku 2017 kontynuowano realizację wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” przyjętego uchwałą Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 (M.P.2013.1024 z późn. zm.)

W 2017 roku na realizację programu wydatkowano ogółem 2.878.579,80 zł., z czego 802.780,00 zł. (tj. 27,89 %) pochodziło z budżetu gminy, a 2.075.799,80 zł. (tj. 72,11 %) z budżetu państwa.

W ramach programu udzielano wsparcia w formie posiłku lub świadczenia pieniężnego (zasiłku celowego) na zakup posiłku lub żywności.

Pomocą w formie posiłków objęte były dzieci i uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej (posiłki spożywano w żłobkach, przedszkolach i szkołach) oraz osoby dorosłe (posiłki spożywano w jadłodajniach).

Zasiłki celowe na zakup posiłku lub żywności przyznawano w sytuacji braku możliwości zapewnienia posiłku.

Pomoc realizowano na podstawie przeprowadzonych rodzinnych wywiadów środowiskowych i wydanych decyzji administracyjnych.

W przypadku uczniów oraz dzieci w ramach rocznego przygotowania przedszkolnego w szkole lub przedszkolu, ustawodawca przewidział możliwość objęcia pomocą bez konieczności ustalania sytuacji rodzinnej, tj. bez przeprowadzania wywiadu środowiskowego – decyzję o skorzystaniu z posiłku podejmował dyrektor placówki oświatowej. W 2017r. żadne dziecko nie skorzystało z tego rodzaju pomocy.

6. Realizacja programu osłonowego "Pomoc Miasta Bydgoszczy w zakresie dożywiania"

W roku 2017 kontynuowano również realizację programu osłonowego przyjętego uchwałą Nr LI/1124/14 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 29 stycznia 2014r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego „Pomoc Miasta Bydgoszczy w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020.

Program „Pomoc Miasta Bydgoszczy w zakresie dożywiania” jest programem osłonowym w rozumieniu art.17 ust.2 pkt 4 ustawy o pomocy społecznej dotyczącym realizacji zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym.

Celem programu jest ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji oraz osób dorosłych, które z różnych względów nie są w stanie same zabezpieczyć sobie posiłku lub środków na jego zakup.

Program jest elementem polityki społecznej Miasta Bydgoszczy w zakresie:

- poprawy poziomu życia rodzin o niskich dochodach,
- poprawy stanu zdrowia dzieci i młodzieży,
- kształtowania właściwych nawyków żywieniowych.

Ubóstwo rodzin, zjawisko niedożywienia dzieci i uczniów, a także rosnące wydatki na żywność pogarszają standard życia rodzin, a tym samym ograniczają możliwość zabezpieczenia podstawowych potrzeb życiowych pozostających na ich utrzymaniu dzieci.

W 2017 roku na realizację programu osłonowego wydatkowano ogółem 484.893,33 zł.

Wykaz świadczeń zrealizowanych w ramach programów dożywiania

Rodzaj świadczenia	Kwota (w zł.)	Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie	Liczba świadczeń *	Średnia wysokość świadczenia (w zł.)
„Pomoc państwa w zakresie dożywiania” – ogółem	2.878.579,80	X	X	X
z tego: posiłki	530.319,50	1.428	160.034	3,31
z tego: dzieci	87.720,50	288	26.830	3,27
uczniowie	396.029,00	1.101	123.890	3,20
dorośli	46.570,00	39	9.314	5,00
zasiłki celowe	2.348.260,30	4.921	24.826	94,59

„Pomoc Miasta Bydgoszczy w zakresie dożywiania” – ogółem	484.893,33	X	X	X
z tego: posiłki	482.445,73	693	104.090	4,63
z tego: dzieci	12.549,70	37	3.691	3,40
uczniowie	61.485,00	175	18.717	3,28
dorośli	408.411,03	481	81.682	5,00
zasiłki celowe	2.447,60	15	15	163,17
RAZEM oba programy	3.363.473,13	X	X	X

* W przypadku pomocy w formie posiłku liczba świadczeń równa jest liczbie spożytych posiłków
Organizacje, które dożywiają podopiecznych MOPS

- Caritas Diecezji Bydgoskiej

wydano 11.518 posiłków dla 67 osób na kwotę 57.590,00 zł.

- PCK – Kujawsko-Pomorski Zarząd Okręgowy

wydano 6.903 posiłki dla 38 osób na kwotę 34.515,00 zł.

- Stowarzyszenie „Z Potrzeby Serca”

wydano 6.482 posiłków dla 31 osób na kwotę 32.410,00 zł.

- Stowarzyszenie „Bydgoska Pomoc Społeczna”

wydano 20.580 posiłków dla 120 osób na kwotę 102.900,00 zł.

- Fundacja „Pro Omnis”

wydano 2.763 posiłki dla 37 osób na kwotę 13.815,00 zł.

7. Wynagrodzenia dla kuratorów i opiekunów prawnych

W ramach zadań z zakresu administracji rządowej Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bydgoszczy wypłacał na podstawie postanowień sądu wynagrodzenia dla opiekunów prawnych za sprawowanie opieki nad osobą całkowicie ubezwłasnowolnioną.

W 2017r. wypłacono 167 świadczeń 13 opiekunom prawnym.

Koszt zadania wraz z obsługą wyniósł 40.224,84 zł.

Za opiekę nad osobami częściowo ubezwłasnowolnionymi wypłacono 243 świadczenia dla 8 kuratorów. Całkowity koszt zadania wyniósł 65.401,91 zł.

Rozdział 2.

Zadania realizowane w ramach projektów Unii Europejskiej

1. „Rodzina w Centrum” – projekt partnerski (MOPS w Bydgoszczy jest Partnerem Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Toruniu)

Oś – 9. Solidarne społeczeństwo

Działanie – 9.3. Rozwój usług zdrowotnych i społecznych

Poddziałanie – 9.3.2. Rozwój usług społecznych

Cel – Zwiększenie dostępu do usług wsparcia rodziny i pieczy zastępczej poprzez zbudowanie jednego zintegrowanego systemu pomocy dla rodzin w woj. kujawsko-pomorskim do 30.06.2018r.

Grupa docelowa – 320 osób (plan na cały okres projektu)

- osoby przebywające w pieczy zastępczej,
- osoby opuszczające pieczę zastępczą,
- osoby w rodzinach przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, o których mowa w ustawie z dnia 09.06.2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- osoby sprawujące rodzinną pieczę zastępczą,
- osoby prowadzące rodzinne domy dziecka,
- dyrektorzy placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego
- inne osoby, których udział w projekcie jest niezbędny do skutecznego wsparcia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.

Działania realizowane w projekcie:

- Specjalistyczne poradnictwo rodzinne: pedagogiczne, psychologiczne, psychiatryczne, prawne,
- Terapia rodzinna/grupowa i indywidualna,
- Warsztaty 1-dniowe wzmacniające kompetencje rodzicielskie,
- Zajęcia animacyjne dla dzieci rodziców korzystających z warsztatów,
- Grupy wsparcia dla rodzin naturalnych i zastępczych,
- Szkolenia 1-dniowe dla wolontariuszy,
- Wyjazdy edukacyjne 5-ciodniowe wzmacniające więzi i relacje pomiędzy rodzicami i dziećmi,
- Superwizja rodzin zastępczych,
- Bony edukacyjne dla osób opuszczających pieczę zastępczą,
- Warsztaty dla osób przebywających i opuszczających pieczę zastępczą,
- Mediacje,
- Warsztaty socjoterapeutyczne

Wartość projektu: 719.878,57 zł. ogółem, w tym 67.984,57 zł. wkład własny.

Termin realizacji: 01.07.2016 – 30.06.2018

2. „Witalni”

Oś – 9. Solidarne społeczeństwo

Działanie – 9.1. Włączenie społeczne i rozwój usług opiekuńczych w ramach ZIT

Poddziałanie – 9.1.2. Rozwój usług opiekuńczych w ramach ZIT

Cel – Stworzenie 20 miejsc świadczenia usług społecznych w lokalnej społeczności dla 75 osób niesamodzielnych, w tym w podeszłym wieku, niepełnosprawnych, świadczonych w lokalnej społeczności oraz wzrost umiejętności 40 opiekunów faktycznych w zakresie opieki nad osobami niesamodzielnymi na terenie miasta Bydgoszczy do 30.06.2019r.

Grupa docelowa – osoby niesamodzielne, w tym starsze i niepełnosprawne oraz opiekunowie faktyczni osób niesamodzielnych

Działania realizowane w projekcie:

Usługi realizowane w miejscu zamieszkania osób niesamodzielnych, w tym starszych i z niepełnosprawnością:

- usługi opiekuńcze – 62.640 godzin,
- specjalistyczne usługi opiekuńcze (dla osób bez zaburzeń psychicznych) – 2.630 godzin,
- usługi asystenckie – 672 godziny.

Wsparcie dla opiekunów faktycznych:

- warsztaty w zakresie pierwszej pomocy przedmedycznej,
- warsztaty w zakresie wykonywania podstawowych czynności pielęgnacyjnych dla osób niesamodzielnych.

Wartość projektu: 1.753.224,00 zł. ogółem, w tym 175.322,40 zł. wkład własny.

Termin realizacji: 01.09.2017 – 30.06.2019

3. „Projekt mieszkania wspierane w Bydgoszczy” – projekt partnerski (MOPS w Bydgoszczy jest Partnerem Fundacji Inkubator Społeczny)

Oś – 9. Solidarne społeczeństwo

Działanie – 9.3. Rozwój usług zdrowotnych i społecznych

Poddziałanie – 9.3.2. Rozwój usług społecznych

Cel – Poprawa dostępu do usług opiekuńczych nad osobami bezdomnymi, niesamodzielnymi i z niepełnosprawnościami, świadczonych w lokalnej społeczności, poprzez utworzenie 20 miejsc stałego pobytu w mieszkaniach wspieranych dla 20 osób (12 K i 8 M) bezdomnych, niesamodzielnych, z niepełnosprawnościami i objęcie ich usługami opiekuńczymi do 30 czerwca 2018r.)

Grupa docelowa – 20 osób

- osoby niepełnosprawne

- osoby niesamodzielne
- osoby bezdomne lub dotknięte wykluczeniem z dostępu do mieszkań

Działania realizowane w projekcie:

- utworzenie, wyposażenie i utrzymanie mieszkań wspieranych, chronionych
- realizacja programu wychodzenia z bezdomności
- terapia uzależnień i współuzależnień
- indywidualny trening i doradztwo podnoszące kompetencje życiowe – gospodarowania budżetem domowym,
- indywidualny trening i doradztwo podnoszące kompetencje życiowe – estetyki, higieny i wyglądu zewnętrznego
- usługi opiekuńcze świadczone w mieszkaniach chronionych, wspieranych

Wartość projektu: 795.925,00 zł. ogółem, w tym 79.596,00 zł. wkład własny.

Termin realizacji: 01.09.2016 – 30.06.2018

4. „Przepis na dom” – projekt partnerski (MOPS w Bydgoszczy jest Partnerem Fundacji Inkubator Społeczny)

Oś – 9. Solidarne społeczeństwo

Działanie – 9.3. Rozwój usług zdrowotnych i społecznych

Poddziałanie – 9.3.2. Rozwój usług społecznych

Cel – Poprawa dostępu do usług opiekuńczych nad osobami niesamodzielnymi świadczonych w lokalnej społeczności, poprzez utworzenie 19 miejsc stałego pobytu w mieszkaniach chronionych dla 19 osób niesamodzielnymi (11K i 8M), objęcie ich usługami opiekuńczymi oraz usługami towarzyszącymi, wspierającymi proces aktywizacji społecznej

Grupa docelowa – 19 osób

- osoby niesamodzielne
- osoby niepełnosprawne
- osoby bezdomne lub dotknięte wykluczeniem z dostępu do mieszkań

Działania realizowane w projekcie:

- Utworzenie i wyposażenie mieszkań chronionych, wspomaganych,
- Usługi opiekuńcze świadczone w lokalnej społeczności,
- Usługi wspierające proces aktywizacji społeczno-zawodowej

Wartość projektu: 1.307.196,00 zł. ogółem, w tym 104.575,68 zł. wkład własny.

Termin realizacji: 01.10.2017 – 30.09.2020

5. „SCOPO – Kujawsko-Pomorskie Środowiskowe Centrum Opieki Psychogeriatrycznej w Otepieniach” – projekt partnerski (MOPS w Bydgoszczy jest partnerem niefinansowym Pallmed)

Oś – 4. Innowacje społeczne i współpraca ponadnarodowa

Działanie – 4.1. Innowacje społeczne (konkurs „Deinstytucjonalizacja usług świadczonych na rzecz osób z zaburzeniami i chorobami psychicznymi”)

Cel – Poprawa jakości usług świadczonych na rzecz osób z otępieniem i ich rodzin poprzez rozwój sieci wsparcia – kompleksowego i skoordynowanego leczenia, opieki środowiskowej i oddziaływań społecznych.

Grupa docelowa:

W Projekcie mogą uczestniczyć chorzy na choroby otępienne i ich rodziny (opiekunowie) spełniający następujące warunki formalne:

- zdiagnozowana choroba otępienna u członka rodziny (podopiecznego),
- zamieszkiwanie na terenie Bydgoszczy lub powiatu sępoleńskiego,
- równoległe uczestnictwo w Projekcie chorego i jego opiekuna,
- niekorzystania przez chorego z innych form środowiskowej opieki psychiatrycznej (np. Zespołów Leczenia Środowiskowego).

Działania realizowane w projekcie

Cel projektu realizowany jest poprzez stworzenie Kujawsko-Pomorskiego Centrum Opieki Psychogeriatrycznej w Otepieniach, prowadzącego działalność w 4 głównych obszarach:

- Działania świadomościowe

Działania mające zwiększyć świadomość społeczną na temat otępień, ich rozpoznawania, możliwości leczenia i uzyskania wsparcia. W ramach oddziaływań świadomościowych organizowane będą konferencje, spotkania świadomościowe, kampanie informacyjne w środkach masowego przekazu.

- Uniwersytet psychogeriatryczny

Organizacja i przeprowadzenie szkoleń z zakresu psychogeriatry dla różnych grup zawodowych (lekarze, pielęgniarki, psycholog, fizjoterapeuci, terapeuci zajęciowi, opiekunowie zawodowi). W ramach tego działania prowadzone będą także szkolenia rodzin osób chorych z zakresu prawidłowej opieki nad chorym.

- Działania środowiskowe

W ramach działań środowiskowych prowadzone będą wizyty zespołu specjalistów SCOPO (pielęgniarka, lekarz, fizjoterapeuta, psycholog, terapeuta zajęciowy) w miejscu zamieszkania chorego. Poprzez współpracę z partnerami projektu, chorzy uzyskają dostęp do przysługującym im świadczeń socjalnych oraz skoordynowanych działań medycznych. Zostanie zapewniony stały kontakt rodzin chorych z centrum SCOPO poprzez stworzoną na potrzeby projektu, platformę telemedyczną.

- Aktywizacja społeczno-kulturowa

Działania te służą zwiększeniu aktywności społecznej osób chorych na choroby otępienne i ich opiekunów. Dzięki współpracy z ośrodkami kultury, w ramach projektu prowadzone będą zajęcia aktywizujące dostosowane do potrzeb i możliwości chorych i ich rodzin.

Wartość projektu: 4.229.621,80 zł. ogółem, w tym 126.888,65 zł. wkład własny Pallmed.

Termin realizacji: 01.09.2017 – 31.12.2019

Rozdział 3. **Pomoc osobom starszym i niepełnosprawnym**

1. Usługi opiekuńcze

Realizatorami usług opiekuńczych w roku 2017 były następujące podmioty:

- Stowarzyszenie „Z Potrzeby Serca” – Bydgoszcz, ul. Jodłowa 14
- Polski Czerwony Krzyż – Bydgoszcz, ul. Warmińskiego 10

Usługi opiekuńcze świadczone są dla osób w miejscu zamieszkania, które z powodu wieku, stanu zdrowia nie są w stanie samodzielnie zaspokoić codziennych potrzeb życiowych w zakresie utrzymania m.in. higieny osobistej, czystości odzieży, przygotowania posiłku itp. Wymiar czasu świadczonych usług uzależniony był od stanu zdrowia i sytuacji rodzinnej klienta.

W 2017r. łącznie wydatkowano na to zadanie 2.953.711,50 zł., z tego:

- „Z Potrzeby Serca” – 1.507.023,00 zł.
- PCK – 1.446.688,50 zł.

Pomoc skierowana była do 837 osób, w tym 707 samotnych. Liczba wykonanych godzin: 155.458,5.

Średni koszt jednej godziny wyniósł 19,00 zł.

Na terenie Miasta realizowana była także pomoc w postaci specjalistycznych usług opiekuńczych, kierowana do osób wymagających, z uwagi na rodzaj niepełnosprawności, specjalistycznej opieki.

W 2017r. zadanie realizował Zespół Domów Pomocy Społecznej i Ośrodków Wsparcia z siedzibą w Bydgoszczy przy ul. Gałczyńskiego 2.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze skierowane były do osób, które ze względu na wiek, chorobę lub z innych przyczyn wymagały pomocy, a były jej pozbawione. Specjalistyczne usługi dostosowane były do szczególnych potrzeb klientów MOPS, wynikających z rodzaju ich schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.

W 2017r. z pomocy w formie usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych skorzystało łącznie 1.136 osób.

	liczba osób	liczba godzin	kwota	średni koszt 1 godz.
usługi opiekuńcze	837	155.458,5	2.953.711,50	19,00 zł.
specjalistyczne usługi opiekuńcze	299	60.635,5	budżet ZDPSiOW	37,77 zł.
RAZEM	1.136	216.094,0	X	X

2. Dienne Domy Pomocy Społecznej

Osoby o obniżonej sprawności psychofizycznej, które z uwagi na zaawansowany wiek, stan zdrowia lub skomplikowaną sytuację rodzinną wymagały wsparcia w organizacji życia codziennego, korzystały z funkcjonujących na terenie Miasta dziennych domów pomocy społecznej (zwanymi Domami Dziennego Pobytu).

W Bydgoszczy działają następujące Domy Dziennego Pobytu:

- DDP „Senior” – ul. Jodłowa 14
- DDP „Kapuściska” – ul. Kapuściska 10

Placówki zapewniały klientom posiłki, zajęcia wspierająco-rehabilitacyjne, pomoc w sprawach osobistych, rodzinnych, aktywne formy spędzania czasu, zajęcia o charakterze kulturalno-edukacyjnym itp.

W 2017 roku w zajęciach uczestniczyły 134 osoby.

Wydatki związane z prowadzeniem dziennych domów pomocy społecznej wyniosły ogółem 1.220.000,00 zł.

placówka	liczba uczestników	wydatki
DDP „Senior”	63	610.000,00 zł.
DDP „Kapuściska”	71	610.000,00 zł.
RAZEM	134	1.220.000,00 zł.

3. Domy Pomocy Społecznej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował zadanie polegające na kierowaniu, umieszczaniu i ustalaniu odpłatności za pobyt mieszkańców Miasta w domach pomocy społecznej.

W 2017 roku w Bydgoszczy funkcjonowały 3 domy pomocy społecznej o różnym profilu. Zadanie prowadzenia tych domów realizował Zespół Domów Pomocy Społecznej i Ośrodków Wsparcia.

Liczba osób oczekujących na umieszczenie w bydgoskich domach pomocy społecznej

DPS	Liczba osób oczekujących na przyjęcie do DPS (stan na dzień 31.12.2017r.)	Liczba wolnych miejsc w DPS (stan na 31.12.2017r.)
Jesień Życia	57	1
Promień Życia	69	13
Słoneczko	0	1

Spośród oczekujących na umieszczenie w bydgoskich domach pomocy społecznej najwięcej osób ubiega się o miejsce w domu dla osób przewlekle somatycznie chorych.

W 2017r. w domach pomocy społecznej w innych gminach rotacyjnie przebywało 546 mieszkańców Bydgoszczy.

Domy pomocy społecznej, zgodnie z założeniami, miały za zadanie zaspokajanie niezbędnych potrzeb bytowych, opiekuńczych, edukacyjnych, społecznych i religijnych przebywających w nich podopiecznych, przy uwzględnieniu wolności, intymności, godności i poczucia bezpieczeństwa mieszkańców.

Placówki zapewniały, oprócz miejsca zamieszkania, wyżywienia i odzieży, także opiekę, pielęgnację i pomoc w podstawowych czynnościach życiowych. Świadczyły usługi wspomagające, polegające na prowadzeniu terapii zajęciowej, podnoszeniu sprawności, a także zaspokajaniu potrzeb religijnych i kulturalnych, utrzymaniu i rozwijaniu przez podopiecznych kontaktów z rodziną i środowiskiem. W przypadku dzieci placówki świadczyły również usługi w zakresie potrzeb edukacyjnych. Podopieczni mieli możliwość nauki i uczestnictwa w zajęciach rewalidacyjnych. Istotną metodą edukacyjną było uczenie i wychowanie przez poświęcenie życiowe.

4. Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych

Zadania z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych określone w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych realizował Dział Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Środki na realizację zadań pochodziły z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz z budżetu Miasta.

W 2017 roku udzielono pomocy osobom niepełnosprawnym w zakresie rehabilitacji, ograniczenia skutków niepełnosprawności, likwidacji barier utrudniających osobom niepełnosprawnym funkcjonowanie w społeczności lokalnej poprzez:

- dofinansowanie do likwidacji barier w komunikowaniu i technicznych – 143 osobom
- dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych – 78 osobom
- dofinansowanie do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych, środków pomocniczych i leczniczych środków technicznych – zrealizowano wnioski złożone przez 1.723 osoby niepełnosprawne

- dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych – 261 osobom niepełnosprawnym i 209 opiekunom
- dofinansowanie działalności 7 warsztatów terapii zajęciowej – 255 uczestników
- dofinansowanie do organizacji sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych – 38 imprez, w których uczestniczyły 4.724 osoby.

W omawianym okresie dokonano zwrotu kosztów wyposażenia stanowiska pracy dla osoby niepełnosprawnej – 15 stanowisk pracy.

W roku 2017 realizowano zadania pilotażowego programu Aktywny Samorząd na podstawie Umowy nr AS3/000012/02/D zawartej w dniu 2 kwietnia 2013r. – Aneks nr 14 z dnia 28.11.2016r.

Działania przewidziane w programie umożliwiają samorządom aktywniejsze włączyć się w działania na rzecz inkluzji społecznej osób niepełnosprawnych.

Głównym celem programu jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów programu w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji .

W ramach programu w 2017 roku udzielono pomocy osobom niepełnosprawnym w zakresie:

- dofinansowania do uzyskania prawa jazdy kategorii B – 2 osobom
- dofinansowanie do utrzymania w sprawności technicznej elektrycznego wózka inwalidzkiego – 9 osobom
- dofinansowanie kosztów opieki nad osobą zależną – opłata za pobyt dziecka w żłobku lub przedszkolu – 7 osobom
- dofinansowanie zakupu i montażu oprzyrządowania do samochodu – 5 osobom
- dofinansowanie zakupu protezy – 4 osobom
- dofinansowanie pomocy w uzyskaniu sprawności technicznej protezy – 1 osobie
- dofinansowanie zakupu sprzętu elektronicznego – 42 osobom
- dofinansowanie szkolenia w zakresie sprzętu elektronicznego – 10 osobom
- dofinansowanie kosztów uzyskania wykształcenia na poziomie wyższym – zrealizowano 280 wniosków

Na realizację zadań pilotażowego programu Aktywny Samorząd otrzymano środki z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w łącznej wysokości 1.434.101,60 zł. (I transza w maju 2017: 1.029.333,44 zł.; II transza w grudniu 2017: 404.768,16 zł.)

Na dzień 31.12.2017r. wykorzystano kwotę 855.639,49 zł.

5. Orzekanie o niepełnosprawności

Powiatowy Zespół do spraw Orzekania o Niepełnosprawności realizował następujące zadania:

- ustalał niepełnosprawność osób, które nie ukończyły 16 roku życia,
- ustalał stopień niepełnosprawności osób, które ukończyły 16 rok życia,
- wydawał legitymacje potwierdzające fakt bycia niepełnosprawnym,
- wydawał karty parkingowe,
- orzekał o wskazaniach do ulg i uprawnień (dotyczy osób posiadających ważne orzeczenie wydane przez inny organ orzekający, np. ZUS).

Wydane przez Zespół orzeczenia, poza ustaleniem niepełnosprawności, określały również wskazania odnośnie osoby orzekanej, w tym: dotyczące odpowiedniego zatrudnienia, szkolenia, konieczności zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji, konieczności stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji, konieczności stałego współdziałania (na co dzień) opiekuna dziecka w procesie leczenia, rehabilitacji i edukacji, spełnienia przez

osobę niepełnosprawną przesłanek określonych w przepisach ustawy Prawo o ruchu drogowym (znaczne ograniczenie możliwości samodzielnego poruszania się).

Posiadanie orzeczenia uprawniało m.in. do podjęcia pracy w warunkach chronionych, korzystania z dofinansowania do turnusów rehabilitacyjnych, przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych, korzystania z zasiłków i świadczeń pielęgnacyjnych, zasiłków z pomocy społecznej o charakterze stałym, otrzymania karty parkingowej.

W 2017 roku łącznie wydano 9.458 orzeczeń oraz 2.385 legitymacji osobom niepełnosprawnym.

	ORZECZENIA			LEGITYMACJE		
	ogółem	z tego		ogółem	z tego	
		Miasto Bydgoszcz	powiat bydgoski		Miasto Bydgoszcz	powiat bydgoski
Łącznie	9.458	7.320	2.138	2.385	2.015	370
dzieci (poniżej 16 r.ż.)	1.332	979	353	584	492	92
dorośli (powyżej 16 r.ż.)	8.126	6.341	1.785	1.801	1.523	278

Ponadto Zespół wydał 1.401 kart parkingowych, z tego:

· dla mieszkańców miasta Bydgoszczy – 1.080

· dla mieszkańców powiatu bydgoskiego – 321

W roku 2017 Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności realizował zadanie ze środków:

· dotacji od Wojewody – 916.992,70 zł.

· własnych powiatu – 129.450,38 zł.

· porozumienia z powiatem bydgoskim – 264.962,25 zł.

Rozdział 4.

Pomoc osobom z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzinom

1. Specjalistyczne usługi opiekuńcze

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi przyznawane były na podstawie przepisów ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej i dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności.

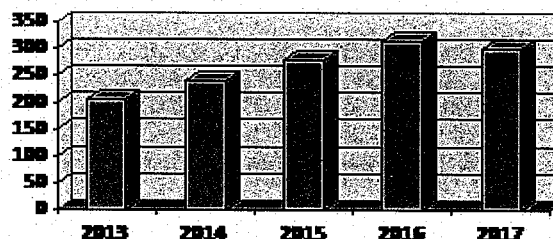
Usługi te wykonywane są przez osoby posiadające odpowiednie przygotowanie specjalistyczne, a także doświadczenie w pracy z osobami dotkniętymi chorobą psychiczną. Pomoc w tej formie świadczona jest w oparciu o zapisy Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych, które określa rodzaje specjalistycznych usług opiekuńczych, kwalifikacje osób świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze, warunki i tryb ustalania i pobierania opłat za specjalistyczne usługi świadczone osobom z zaburzeniami psychicznymi oraz warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat.

W roku 2017 usługi specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi realizował DPS „Słoneczko”. Łącznie w całym roku zrealizowano 60.635,5 godziny usług.

Koszt 1 roboczogodziny usług ustalony był na 37,77 zł.

	Liczba osób objętych pomocą ogółem	w tym: samotnych	liczba zrealizowanych godzin usług	koszt 1 godziny
rok 2016	313	61	68.879,0	35,85
rok 2017	299	53	60.635,5	37,77

Liczba osób objętych SUO w latach 2013-2017

2. Środowiskowe Domy Samopomocy

Środowiskowe domy samopomocy świadczyły usługi w ramach indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym, w szczególności: trening funkcjonowania w codziennym życiu, trening umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów, trening umiejętności spędzania czasu wolnego, poradnictwo psychologiczne, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, pomoc w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych, terapię ruchową oraz inne formy postępowania przygotowujące do uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej lub podjęcia zatrudnienia, w tym w warunkach pracy chronionej na przystosowanym stanowisku pracy.

W 2017 roku środowiskowe domy samopomocy prowadzone były przez 6 placówek. Zadanie realizowane jest przez ZDPSiOW.

Rozdział 5.

Pomoc dla osób usamodzielnianych w zakresie zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej

W roku 2017 osobom opuszczającym ośrodki szkolno-wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze oraz zakłady poprawcze Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bydgoszczy udzielił pomocy w formie:

- pieniężnej na usamodzielnienie dla 6 wychowanków – 17.995,05 zł.
- pieniężnej na kontynuowanie nauki dla 18 wychowanków – 77.606,77 zł.
- rzeczowej na zagospodarowanie dla 4 wychowanków – 6.000,00 zł.

Łączne wydatki na pomoc dla osób usamodzielnianych w zakresie zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej w 2017 roku wyniosły 101.601,82 zł.

Rozdział 6.

Pomoc cudzoziemcom

W roku 2017 kontynuowano realizację Indywidualnych Programów Integracji dla dwóch rodzin cudzoziemców, którzy osiedlili się w Bydgoszczy.

Na podstawie ustawy o pomocy społecznej oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 marca 2009r. w sprawie udzielania pomocy cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą (Dz.U. Nr 45, poz.366 ze zm.) cudzoziemcy realizujący Indywidualne Programy Integracji w 2017r. korzystali ze świadczeń finansowych w łącznej wysokości 19.061,00 zł.

Świadczenia przeznaczone były na utrzymanie, pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego, tłumaczenia dokumentów oraz udział tłumacza przy załatwianiu spraw urzędowych.

Rozdział 7.

Potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej osobom innym niż ubezpieczeni

W 2017r. na podstawie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych przeprowadzono postępowania administracyjne i wydano 319 decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej. Prawo to przyznano osobom, które nie były ubezpieczone i spełniały kryterium dochodowe określone w ustawie o pomocy społecznej. Wydatki związane z wydaniem decyzji w 2017r. wyniosły 73.140 zł.

Rozdział 8. Pomoc osobom bezdomnym

1. Udzielanie schronienia - schroniska dla Bezdomnych

Zapewnienie schronienia należy do zadań gminy o charakterze obowiązkowym.

W 2017r. schroniska usytuowane na terenie Bydgoszczy dysponowały 333 miejscami zabezpieczającymi pobyt osobom bezdomnym. Rotacyjnie w ciągu roku przebywało w nich 456 osób.

Nazwa i adres jednostki	liczba miejsc	liczba osób przebywających
Schronisko dla Bezdomnych Mężczyzn ul. Fordońska 422	165	334
Schronisko dla Bezdomnych Kobiet i Matek z Dziećmi ul. Polanka 9	168	122 (87 kobiet + 35 dzieci)
RAZEM	333	456

W obu schroniskach realizowane były indywidualne programy wychodzenia z bezdomności zapewniające osobie bezdomnej wsparcie w procesie wychodzenia z bezdomności.

Z oferty placówek korzystały osoby nieposiadające własnego miejsca zamieszkania lub niemogące z różnych przyczyn przebywać w dotychczasowym środowisku.

Placówki poza możliwością czasowego zamieszkania zapewniały całodzienne wyżywienie, możliwość korzystania z kąpielni, dokonania prania, zmiany odzieży, uzupełnienia brakującej garderoby, poradnictwo prawne, socjalne (pomoc w załatwianiu spraw urzędowych – wyrobieniu dowodu tożsamości, złożeniu wniosku dot. przydziału lokalu socjalnego, złożeniu dokumentów dotyczących przyznania świadczenia rentowego lub emerytalnego itp.), bezpłatne wykonanie fotografii do dokumentów tożsamości, możliwość tymczasowego zameldowania, pomoc psychoterapeutyczną, opiekę lekarską i pielęgniarską.

2. Mieszkania wspierane

Od 1 października 2017 roku realizowany jest projekt pn. „Mieszkania wspierane w Bydgoszczy”. Projekt jest realizowany przez Fundację „Inkubator Społeczny” w partnerstwie z Miastem, reprezentowanym przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. Bazę lokalową stanowią mieszkania przy ul. Techników 2, które zostały wyremontowane ze środków pochodzących z budżetu miasta oraz z funduszu dopłat Banku Gospodarstwa Krajowego oraz mieszkania wynajmowane na wolnym rynku. Projekt, co jest nie bez znaczenia, dofinansowany ze środków unijnych, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego (wartość przedsięwzięcia wynosi 3.500.000 zł.) przewiduje docelowo utworzenie łącznie 40 mieszkań wspieranych dla ok. 80 niesamodzielnych osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością, o niskich dochodach, który sytuuje Bydgoszcz w roli krajowego lidera pod względem liczby tworzonych mieszkań wspieranych dla osób wykluczonych społecznie, ze szczególnym uwzględnieniem osób wykluczonych z dostępu do mieszkań.

Istotą projektu jest objęcie pomocą i wsparciem osób bezdomnych (kobiet i mężczyzn) – niepełnosprawnych i niesamodzielnych, które nie mogą przebywać w schroniskach. Wbrew potocznym opiniom osoby te nie otrzymują mieszkań, a jedynie miejsce we wspólnym lokalu. W jednym mieszkaniu wspieranym zamieszkują 2 – 3 osoby, korzystając ze wspólnej kuchni, łazienki i sprzętu AGD. Mieszkania wyposażone są w szafy, łóżka, stoły, krzesła, kuchnie gazowe lub elektryczne, pralki automatyczne i lodówki. Bardzo istotną kwestią jest, że osoby zamieszkujące w mieszkaniach wspieranych nie są pozostawione same sobie. Pobyt w mieszkaniu wspieranym nieodłącznie wiąże się z obowiązkiem udziału w dopasowanym do indywidualnych potrzeb programie terapeutycznym, obejmującym spotkania z terapeutami, trening gospodarowania budżetem domowym, trening utrzymania czystości oraz relacji interpersonalnych. Ma on na celu przywrócenie niesamodzielnym osobom bezdomnym i zagrożonym bezdomnością umiejętności zgodnego z normami społecznymi funkcjonowania w społeczności lokalnej, sąsiedzkiej i domowej. W mieszkaniach wspieranych świadczone są też usługi opiekuńcze. Opiekunki pomagają ugotować posiłek, dostarczyć zakupy, zarejestrować się do lekarza, towarzyszą w spacerach. Do

tej roli oprócz „zawodowych” opiekunek zaangażowano podopieczne Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bydgoszczy, posiadające doświadczenie w opiece nad osobami niesamodzielnymi (np. członkami rodziny). Aktualnie w 23 mieszkaniach wspieranych posiadamy 51 miejsc świadczenia usług opiekuńczych. Według stanu na dzień 7 lutego 2018r. przebywa tam 45 osób niesamodzielnymi i niepełnosprawnymi. Podpisanie nowych umów na realizację projektów pozwoli na uruchomienie od marca 2018r. następnych 15 mieszkań, w których pomocą objętych zostanie kolejnych 40 podopiecznych.

Trzeba zaznaczyć, że powyższa forma pomocy wpisuje się w realizację celów określonych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Bydgoszczy na lata 2016 – 2023, w zakresie przeciwdziałania bezdomności, Uchwały Rady Miasta Nr XL/818/17 z dnia 22 lutego 2017r. w sprawie „Inicjatyw Miasta na rzecz poprawy sytuacji osób bezdomnych” oraz umowy podpisanej przez miasto z Fundacją „Inkubator Społeczny” i Stowarzyszeniem „Podaj rękę” na prowadzenie schronisk dla bezdomnych.

3. Jadłodajnie

Na terenie Bydgoszczy działa 11 jadłodajni, z których w czterech nie są wymagane decyzje MOPS. Są to:

- Stołówka PCK; ul. Floriana 18
- Bydgoskie Stowarzyszenie Miłosierdzia św. Wincentego a’Paulo; Al. Ossolińskich 2
- Kuchnia dla Ubogich im. św. Brata Alberta; ul. Koronowska 14
- Jadłodajnia Betlejem (Caritas Diecezji Bydgoskiej); ul. Drukarska 6

Sprawozdania z pozostałej działalności MOPS

Sprawozdania dotyczące rodzinnej pieczy zastępczej, asysty oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie zostały przekazane na sesję Rady Miasta Bydgoszczy, która odbyła się 28 marca 2018r.

Były to projekty uchwał w sprawie przyjęcia:

- sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za rok 2017 oraz wykazu potrzeb związanych z realizacją zadania,
- sprawozdania z realizacji "Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej Miasta Bydgoszczy na lata 2015-2017" za rok 2017,
- sprawozdania z efektów pracy Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej Miasta Bydgoszczy za rok 2017,
- sprawozdania z Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta Bydgoszczy za lata 2015-2017

Rozdział 9.

Praca socjalna i działania podejmowane przez pracowników Rejonowych Ośrodków Pomocy Społecznej na rzecz aktywizacji społeczności lokalnej

Atomizacja życia społecznego, zmiana modelu życia, starzenie się społeczeństwa, zmiana norm społecznych powoduje, że coraz więcej jest osób pozostawionych samych sobie. Dochodzi do tego brak troski oraz poczucia odpowiedzialności za osoby najbliższe, nawet pomimo więzi rodzinnych i związanych z tym powinności prawnych, co powoduje wzrost liczebności interwencji podejmowanych przez pracowników socjalnych. Odpowiedzialność za los osób najbliższych przerzucana jest zatem na instytucje samorządowe.

Praca socjalna to pozamaterialna forma wsparcia osób samotnych, starszych, bezdomnych, niepełnosprawnych, zaburzonych psychicznie, osób doświadczających przemocy, niezaradnych życiowo oraz rodzin niepełnych, rodzin z dziećmi w funkcjonowaniu w obszarze opiekuńczo-wychowawczym. Praca socjalna jest głównym ogniwem pomocy społecznej. Jest ona stosunkowo łatwa do zdefiniowania jeżeli mówimy o rodzinach, ponieważ jej główny akcent dotyczy wspierania rodzin w ich funkcjach opiekuńczo-wychowawczych, jeżeli mówimy o innych grupach społecznych, to praca socjalna zmierza do poprawy ich funkcjonowania społecznego i zawiera całe spektrum działań, których nie sposób wszystkich wymienić (doradztwo, mediacja, rzecznictwo, pośrednictwo, wspieranie).

Praca socjalna jest to usługa, którą świadczy pracownik socjalny. Usługi mają różny charakter np. aktywizujący (działania środowiskowe, reintegracja społeczna, animacja społeczności lokalnej), profilaktyczny (wszelkie poradnictwo, organizacja samopomocy) oraz interwencyjny, świadczony w sytuacjach nagłych zdarzeń wymagających natychmiastowej interwencji.

Praca socjalna jest niewymierna i pomimo, że poniżej wykazano liczbę osób/rodzin, wobec których podejmowane były działania wspierające, to czynności jakie musiał podejmować pracownik socjalny w celu udzielenia wszechstronnego wsparcia są trudne do oszacowania.

Wyszczególnienie	Liczba gospodarstw						
	Razem	z tego:					
		Bartodzieje	Błonie	Fordon	Szwederowo	Śródmieście	Wyżyny
Świadczenia OGÓLEM	6.004	907	1.197	809	832	1.197	1.062
w tym: świadczenia pieniężne	4.746	693	976	626	667	1.055	729
świadczenia niepieniężne	2.470	375	432	308	327	453	575
w postaci pracy socjalnej OGÓLEM	9.225	2.230	995	2.194	916	960	1.930
w tym: WYŁĄCZNIE w postaci pracy socjalnej	4.615	1.323	542	1.422	283	156	889

Udzielanie pomocy w formie pracy socjalnej nie jest warunkowane kryterium dochodowym, więc nie wymaga przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego i wydania decyzji administracyjnej. Praca socjalna świadczona jest na rzecz osób i rodzin korzystających i niekorzystających ze świadczeń pieniężnych pomocy społecznej.

Z danych w zawartej powyżej tabeli wynika, że w 2017 roku świadczenia w postaci pracy socjalnej

skierowane były do 9.225 gospodarstw domowych natomiast z pomocy wyłącznie w postaci pracy socjalnej skorzystało 4.617 gospodarstw.

Sprawozdanie z działań środowiskowych realizowanych przez Rejonowe Ośrodki Pomocy Społecznej

REJONOWY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ "BARTODZIEJE"

Lp.	Nazwa projektu	Liczba	Podjęte działania	Rezultat
1.	Aktywne Seniorki	20	Spotkanie informacyjne dla członkiń Klubu Seniora „Bartosz” o dostępnych formach pomocy	Zwiększenie kompetencji w zakresie wiedzy o trybie i warunkach korzystania z pomocy społecznej, zwłaszcza w zakresie usług opiekuńczych i kierowania do domów pomocy społecznej oraz o zaletach Bydgoskiej Karty Seniora
2.	„Punkt konsultacyjny”	70	Cykliczne comiesięczne dyżury pracownika w Klubie Seniora	Zdobycie wiedzy na temat aktualnych problemów wskutek udzielanych porad i wsparcia spotykającym się w Klubie Seniora „Bartosz” osobom starszym i ich rodzinom.
3.	„Stop przemocy w rodzinie”	17	Dni otwarte w ROPS Bartodzieje	Zwiększenie wiedzy o formach wsparcia dla ofiar przemocy. Uzyskanie pomocy w kontaktach z instytucjami, również tymi prowadzącymi programy wsparcia dla ofiar i sprawców
4.	„Poznaj swoją okolicę”	12	Prelekcja krajoznawcza „Puszcza Bydgoska” (we współpracy z Klubem Turystów Górskich im. Klimka Bachledy przy Oddziale Miejskim PTTK)	Celem prelekcji było nie tylko ukazanie piękna otaczającego nas świata, ale i zachęcenie do aktywności fizycznej i wypoczynku w pięknych miejscach wokół Bydgoszczy.
5.	Wsparcie osób niepełnosprawnych	10	Dzień Otwarty dla opiekunów osób niepełnosprawnych, zależnych	Zwiększenie wiedzy w zakresie możliwości korzystania z różnych form pomocy usługowej, korzystania z pomocy społecznej oraz finansowanej z NFZ, różnic w zasadach korzystania i sposób wnioskowania o taką pomoc. Osoby zainteresowane otrzymywały też adresy agencji i placówek opiekuńczych – nie tylko prywatnych.

REJONOWY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ "BŁONIE"

Lp	Nazwa projektu	Liczba adresatów/ uczestników	Podjęte działania	Rezultat
1.	Cykliczne warsztaty edukacyjne dla matek	51	<p>Projekt adresowany do podopiecznych ośrodka wychowujących dzieci w różnym wieku, samotnie lub w związkach. Działania mają charakter profilaktyczny, który ma na celu głównie poprawę funkcjonowania rodzin.</p> <p>Tematy spotkań:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1."Jak przygotować dziecko do nowej roli i sytuacji" 2. Szkolenie praktyczne z zakresu samoobrony, reagowanie w sytuacji doświadczania agresji, 3. „Duży i mały – każdy potrzebuje pochwały," 4. "Jak stanowczo i bez krzyku radzić sobie z emocjami dzieci," 5." Nabycie umiejętności z mówieniem o sobie", 6. Spotkanie integracyjne po przerwie wakacyjnej, podsumowanie dotychczasowej działalności, powitanie nowych uczestniczek, rozeznanie potrzeb do planowania kolejnych tematów spotkań”, 7. „Wpisywanie dziecka w rolę”, mobilizując jednocześnie do ich wyzbycia się i unikania. 8. "Jak spędzamy święta bożonarodzeniowe-tradycja czy nowoczesność" 	<p>Kreowanie prawidłowych wzorców podejścia do dzieci oraz wzmacniania ich rozwoju.</p> <p>Zapoznanie matek ze sposobami postępowania w trudnych sytuacjach wychowawczych.</p> <p>Nabycie umiejętności wyrażania własnych uczuć oraz zrozumienie ich wpływu na innych ludzi.</p> <p>Uświadomienie uczestniczkom popełnianych błędów wychowawczych.</p> <p>Podtrzymywanie tradycji świątecznych, budowanie wspólnoty rodzinnej</p>
2.	Klub Seniora „Lawendowa przystań” spotkania cykliczne	10 15 13	<p>Grupa Seniorów uczestniczyła w 13 spotkaniach o następującej tematyce:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Teatr Cieni - spektakl Polskiego Związku Niewidomych. 2.Jesienna Miłość koncert skrzypcowy oraz czytanie poezji. 3.Rola muzyki i tańca w życiu seniorów, zarys historii muzyczno-tanecznej Zabawa taneczna. 4. Polskie tradycje i obyczaje Świąt 	<p>Umiejętność uczestnictwa w życiu kulturalnym miasta, integracja wielopokoleniowa</p> <p>Edukacja i promowanie zdrowego stylu życia</p> <p>Udział w życiu społecznym miasta .Wzrost poczucia</p>

		17 12 10 10 12 13 15 10 20 23	<p>Wielkanocnych, ze śniadaniem wielkanocnym</p> <p>5. "Zamknąć stres w Słoiku"</p> <p>6. Rola kobiety - warsztaty, wykłady "Kobietnik"</p> <p>7. „Przemarsz kapeluszowy”, w ramach oferty miejskich stowarzyszeń i organizacji działających na rzecz drugiego człowieka</p> <p>8. "Żywnie a długowieczność"</p> <p>9. Udział w sesji Rady Miasta o nowej organizacji sieci szpitali, zmiana nocnej i świątecznej pomocy medycznej ruch i dieta receptą na zdrowie.</p> <p>10. "Imieniny miesiąca" - wizyta Domu Dziennego Pobytu „Senior” –</p> <p>11. "Nowa fryzura – lepsze samopoczucie- wizyta w salonie fryzjerskim – Szkoła Fryzjerska</p> <p>12. Wieczór magii , czarów i wróżb- nawiązanie do ludowych zwyczajów i obrzędów andrzejkowych.</p> <p>13. Kolędowanie koncert kolęd i wigilia.</p>	<p>obywatelskości</p> <p>Oddziaływania o charakterze pedagogicznym, profilaktycznym</p> <p>Podkreślenie znaczenia wartości rodziny, pomocy sąsiedzkiej zainteresowania drugim człowiekiem.</p>
3.	Festyny Rodzinne	2 festyny o charakterze otwartym, łącznie ok. 100 uczestników	<p>Impreza plenerowa nawiązująca do dnia Matki i Dziecka o charakterze pikniku. Zagwarantowano liczne atrakcje dla dzieci i dorosłych. Zaproszeni zostali przedstawiciele Policji, którzy zapoznali uczestników ze swoją pracą oraz użytowanym pojazdem oraz sprzętem. Odbył się pokaz umiejętności psa policyjnego, a także zajęcia sportowe, plastyczne, integracyjne. Uczestnicy otrzymali poczęstunek.</p> <p>Promowane były także warsztaty edukacyjne dla matek, rozdawano ulotki w tym temacie. Wakacyjny festyn „Bezpieczne Wakacje”. Ukazanie możliwości wspólnego spędzania czasu z rodziną poprzez aktywność ruchową i integracyjną.</p>	<p>Organizacja imprezy pozwoliła na zmianę postrzegania Ośrodka Pomocy Społecznej, nadawanie mu nowej roli – inicjatora działań środowiskowych. Rozbudzenie wśród pracowników socjalnych kreatywnego podejścia do organizowania takich przedsięwzięć. Zacieśnianie współpracy między instytucjami działającymi na rzecz tej samej społeczności.</p>

REJONOWY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ "FORDON"

L p	Nazwa projektu	Liczba	Podjęte działania	Rezultat
1	Spotkanie z podróżnikiem P. Dariuszem Metel	25	W dniu 25 kwietnia 2017r. odbyło się na terenie ROPS Fordon spotkanie z podróżnikiem Panem Dariuszem Metel, który jest znawcą i pasjonatem Azji południowo-wschodniej. Z wielką pasją opowiadał o zwiedzanych rejonach świata, prezentował zdjęcia, slajdy oraz egzotyczne pamiątki z Filipin, Tajlandii, Birmy. Laosu i Wietnamu.	Spotkanie przybliżyło uczestnikom fakty z życia mieszkańców, sposób zarabiania na życie, spędzania czasu wolnego. Zapoznano z problemami mieszkańców w Manili dla których została zorganizowana ogólnopolska akcja humanitarna.
2	Festyn rodzinny	100	Na terenie ROPS Fordon odbył się festyn „POŻEGNANIE LATA”, zorganizowany dla dzieci niepełnosprawnych i osób starszych. To drugi festyn zorganizowany wspólnie przez pracowników socjalnych z działaczami Stowarzyszenia „Razem dla Fordonu”. Przygotowano dużo atrakcji dla uczestników imprezy, którą poprowadził Prezes Stowarzyszenia, znany sportowiec – ultramaratończyk Pan Andrzej Urbaniak. Odbyły się rywalizacje sportowe, konkursy śpiewu i tańca.	Integracja społeczności lokalnej z młodzieżą z Klubu Taekwondo oraz rodzinami z osobami niepełnosprawnymi.
3	„Wychodząc z domu zaczynasz nową podróż”- spotkanie z podróżniczką P. Agnieszką Siejka	20	Zaproszono do siedziby ROPS seniorów, mieszkańców dzielnicy Fordon na spotkanie z podróżniczką, która przybliżyła kulturę Bliskiego Wschodu.	Organizacja spotkań z ciekawymi ludźmi przybliżyła kultury różnych krajów. Sygnały ze strony seniorów oraz osobiste zainteresowania pracowników ROPS Fordon uruchomiły działania, które doprowadziły do spotkania z podróżniczką. Prócz pozyskania ciekawych informacji, niewątpliwą wartością jest integracja mieszkańców dzielnicy.
4	Spotkanie z Policją	20	W związku z licznymi informacjami dotyczącymi przestępstw dotyczących oszustw ludzi starszych. Z inicjatywy Komisariatu Policji Bydgoszcz Fordon, odbyło się na terenie Zespołu Szkół nr 5 Mistrzostwa Sportowego, ul. Berlinga 13 spotkanie seniorów z przedstawicielami policji. Wśród zaproszonych gości byli m.in. podopieczni Rejonowego Ośrodka Pomocy Społecznej Fordon.	Na spotkaniu Policja uświadomiła seniorom potrzebę zachowania szczególnej ostrożności i ograniczonego zaufania w stosunku do osób obcych. Przedstawiono również metody działania przestępców.

			Tematem przewodnim było bezpieczeństwo seniorów i osób starszych – "Seniorze, nie pozwól się oszukać! Poznaj metody przestępców i nie daj się nabrać!"	
5	Młodzież seniorom	10	Młodzież z klasy IIa Mistrzostwa Sportowego XV Liceum Ogólnokształcącego z Oddziałami Mistrzostwa Sportowego w okresie przedświątecznym odwiedziła fordońskich seniorów. Uczniowie wyszli z inicjatywą podzielenia się swoim czasem, życzeniami oraz upominkami z osobami samotnymi i starszymi osobami.	Integracja pokoleń. Ważne spotkanie w czasie przedświątecznym było miłą niespodzianką i okazją do przeżycia wzruszających chwil dla seniorów oraz młodzieży. Osoby starsze i samotne zostały obdarowane świątecznymi paczkami.
6	Wizyta Młodzieży w ROPS- Fordon	4	Młodzież z Pierwszego Zespołu Szkół Prywatnych – Menedżerskiego Liceum Ogólnokształcącego w Bydgoszczy ul. Staszica 4, przyjechała do Rejonowego Ośrodka Pomocy Społecznej w Fordonie z przygotowanymi przez siebie paczkami świątecznymi dla osób chorych, starszych i samotnych. Obdarowane prezentami zostały cztery osoby potrzebujące pomocy i wsparcia.	Dzięki podjętej inicjatywie i współpracy z młodzieżą rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji otrzymały paczki świątecznych.

REJONOWY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ "SZWEDEROWO"

1.	Piknik Caritas	45 rodzin	Impreza plenerowa o charakterze pikniku adresowana do rodzin. 1. Liczne atrakcje dla dzieci i ich rodziców (zajęcia sportowe, plastyczne, integracyjne). 2. Stanowiska edukacyjne dla rodzin (konsultacje z pracownikiem ZUS, BOP-y, w sprawie przemocy). 3. Ze strony pracowników socjalnych udzielane informacje na temat działalności MOPS.	Impreza miała na celu integrację środowiska lokalnego. Wskazano rodzinom sposób na aktywne formy wypoczynku w gronie rodzinnym. Uczestnicy mieli możliwość pozyskania wiedzy na temat uzależnień i form wsparcia w rozwiązywaniu tego problemu.
2.	Wieczór marzeń w zoo	25 rodzin	Impreza plenerowa o charakterze kulturalno-edukacyjnym, która miała na celu integrację dzieci niepełnosprawnych i zdrowych oraz ich rodzin. 1. Zwiedzanie ZOO, w tym bezpośredni kontakt ze zwierzętami.	Impreza integracyjna. Zwiększenie świadomości społecznej dotyczącej problemów

			2. Konkursy dla dzieci	zdrowotnych. Nabywanie umiejętności aktywnego spędzania wolnego czasu w gronie rodzinnym.
3.	Cykl spotkań edukacyjno-kulturalnych pn. „Bydgoszcz znana i nieznana” Spotkanie 1	35 osób	Zwiedzanie Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Bydgoszczy. 1. Zwiedzanie czytelnicy regionalnej, wypożyczalni FABULA, wypożyczalni głównej i multimedialnej, magazynu i intrologatorni. 2. Przekazanie informacji: jak się zapisać do biblioteki, jak korzystać z systemu komputerowego, jakie zbiory są w posiadaniu biblioteki. 3. Zwiedzanie zabytkowej biblioteki bernardynów.	Uczestnicy pozyskali wiedzę na temat działalności Biblioteki oraz historii zabytków. Pozytywnym efektem była wymiana doświadczeń i informacji między uczestnikami, zawiązały się nowe relacje koleżeńskie.
4.	Cykl spotkań edukacyjno-kulturalnych pn. „Bydgoszcz znana i nieznana” Spotkanie 2	35 osób	Zwiedzanie Muzeum Wodociągów w Bydgoszczy Stacja Pomp Las Gdańsk Zwiedzanie ścieżki edukacji ekologicznej na bazie zabytkowych obiektów hali pomp, Muzeum Wodociągów.	Zapoznanie z historią wodociągów na świecie i w Bydgoszczy, historią wody, sposobami jej pozyskiwania od starożytności po współczesność oraz procesami technologicznymi jej pobierania i uzdatniania.
5	Cykl spotkań edukacyjno-kulturalnych pn. „Bydgoszcz znana i nieznana” Spotkanie 3	25 osób	Zwiedzanie Biblioteki UKW i wystawy fotografii. 1. Zwiedzanie i zapoznanie z funkcjonowaniem biblioteki. 2. Oglądanie wystawy fotografii Mieczysława Franaszka Trzy podróże. Na zdjęciach autor udokumentował życie ludzi z różnych stron świata: Afryki, Azji i Ameryki Południowej.	Spotkanie integracyjne seniorów. Zapoznanie uczestników z historią miasta. Integracja społeczna.
6.	Cykl spotkań edukacyjno-kulturalnych pn. „Bydgoszcz znana i nieznana” Spotkanie 4	23 osoby	Zwiedzanie Muzeum Fotografii w Bydgoszczy. Spotkania w ramach aktywizacji seniorów. 1. Zwiedzanie Muzeum, poznanie historii bydgoskiej fotografii.	Edukacja historyczna związana z fotografią. Aktywizacja seniorów i wskazanie im możliwości aktywnego spędzania czasu.
7.	Cykl spotkań edukacyjno-kulturalnych pn. „Bydgoszcz znana i nieznana” Spotkanie 5	30 osób	Zwiedzanie wystawy Miasto-Ludzie - rzeka Bydgoska opowieść znad Brdy i Wisły w Muzeum Okręgowym. 1. Zwiedzanie w Muzeum Okręgowym wystawy Miasto-Ludzie-Rzeka. Bydgoska opowieść znad Brdy i Wisły. 2. Oglądanie wystawy zdjęć rzek Brdy	Edukacja historyczna, wymiana wiedzy uczestników na temat Bydgoszczy. Pokazanie miejsc dotychczas nieznanymi

			<p>i Wisły oraz zapoznanie się z ich wpływem na rozwój Bydgoszczy, a także jej mieszkańców, od końca XIX wieku do współczesności.</p> <p>3. Zapoznanie się z historią bydgoskich klubów wioślarskich, kajakarskich i żeglarskich.</p>	<p>mieszkańcom.</p> <p>Integracja.</p> <p>zawiązanie nowych kontaktów pomiędzy uczestnikami.</p>
8.	<p>Cykl spotkań edukacyjno-kulturalnych pn. „Bydgoszcz znana i nieznana” Spotkanie 6</p>	35 osób	<p>Zwiedzanie Muzeum Kanału Bydgoskiego</p> <p>1. Zwiedzanie Muzeum Kanału Bydgoskiego, mieszczącego się przy III Liceum Ogólnokształcącym.</p> <p>2. Zwiedzanie ekspozycji „Statki Bydgoskiego Obszaru Wodnego”. Wystawa przedstawia historię żeglugi śródlądowej na Bydgoskim Węźle Wodnym oraz jednostki, które pływały po wodach Brdy i Kanału Bydgoskiego i Wisły.</p> <p>3. Zwiedzanie wystawy modeli statków m.in. Ondyny, Chrobrego, Wisły pływających po Brdzie.</p>	<p>Aktywizacja społeczności lokalnej seniorów.</p> <p>Rozbudzanie zainteresowań wśród uczestników, poszerzanie wiedzy poprzez poznanie historii przeszło 240-letniego kanału.</p>
9.	<p>Cykl spotkań edukacyjno-kulturalnych pn. „Bydgoszcz znana i nieznana” Spotkanie 7</p>	12 osób	<p>Spotkanie z historią i zabytkami Bydgoszczy -prelekcja.</p> <p>Uczestnictwo w prelekcji Pana Krzysztofa Bartowskiego, który cyklicznie prowadzi wykłady na temat historii zabytków Bydgoszczy. Spotkanie poświęcone było bydgoskim budynkom użyteczności publicznej.</p>	<p>Aktywizacja seniorów.</p> <p>Poszerzanie wiedzy na temat historii miasta.</p>
10	<p>Cykl spotkań edukacyjno-kulturalnych pn. „Bydgoszcz znana i nieznana” Spotkanie 8</p>	20 osób	<p>Zwiedzanie Muzeum Dyplomacji i Uchodźstwa Polskiego.</p> <p>1. Zwiedzanie Muzeum, które powstało w 1998 roku dzięki konsulowej Wandzie Poznańskiej.</p> <p>2. Oglądanie wystawy „Wspomnienie dawnej Bydgoszczy”, prezentowanej w ramach realizacji projektu wystawienniczego „Miasto – Ludzie – Pamięć”.</p> <p>3. Spacer po dawnej Bydgoszczy – śladem działalności berlińskich architektów.</p>	<p>Aktywizacja seniorów.</p> <p>Zapoznanie z historią, wspólne spędzanie czasu.</p>
11	<p>Piknik integracyjny w Nadleśnictwie Białe Błota połączony ze zwiedzaniem ścieżki edukacyjnej</p>	44 osoby	<p>1. Przedstawienia przez leśniczego z informacji dotyczących hodowli lasu, produkcji sadzonek różnych gatunków drzew i krzewów leśnych.</p> <p>2. Zwiedzanie stacji meteorologicznej, w której prowadzone są pomiary temperatury, opadów.</p> <p>3. Piknik integracyjny z poczęstunkiem.</p>	<p>Aktywizacja i integracja uczestników.</p> <p>Zwiększenie aktywności fizycznej oraz zdobycie nowej wiedzy z dziedziny ochrony przyrody.</p>
12	<p>Spotkanie edukacyjno – informacyjne z policją pn. „Bezpieczeństwo</p>	34 osoby	<p>1. Spotkanie seniorów z przedstawicielami Komisariatu Policji Szwederowo. Dla uczestników</p>	<p>Aktywizacja seniorów.</p> <p>Pozyskanie przez</p>

	seniora”		<p>mundurowi przygotowali film ukazujący metody działania oszustów, których ofiarami najczęściej są osoby starsze.</p> <p>2.Słodki poczęstunek, przygotowany dzięki naszym sponsorom.</p>	seniorów wiedzy na temat zagrożeń bezpieczeństwa, poinformowanie o metodach działania przestępców.
13	Wizyta w operze - balet Jaś i Małgosia	20 osób	Aktywizacja kulturalna poprzez udział rodzin z dziećmi i seniorów w sztuce operowej.	Edukacja artystyczna uczestników, dzięki udziałowi w wydarzeniu mieli okazję po raz pierwszy uczestniczyć w spektaklu w Operze.
14	Spotkanie przy Trzepaku w Parku Rekreacji Sportowej przy ul. Kossaka	Impreza plenerowa	<p>1. Promocja „Koperty życia” i Bydgoskiej Karty Seniora , którą seniorzy pozyskiwali podczas imprezy.</p> <p>2. Przekazywanie ulotek promujących działania ROPS Szwederowo i MOPS.</p> <p>3.Udzielanie informacji o działalności prowadzonej przez pracowników socjalnych ROPS na rzecz seniorów.</p>	<p>Współpraca z organizacjami i instytucjami na rzecz społeczności lokalnej.</p> <p>Ułatwienie dostępu do uzyskania karty seniora.</p> <p>Aktywizacja i wspólne spędzanie czasu wolnego.</p>
15	Wizyta studyjna w Schronisku dla Zwierząt w Bydgoszczy	15 osób	Zwiedzanie Schroniska dla Zwierząt w Bydgoszczy. Zapoznanie się z jego funkcjonowaniem oraz możliwością adopcji zwierząt.	Aktywizacja seniorów. Uwrażliwienie uczestników na los bezpańskich zwierząt. Pozyskanie wiedzy na temat ich adopcji.
16	Wycieczka edukacyjna do Chełmży	27 osób	<p>1.Pracownicy socjalni wraz z seniorami Rejonowego Ośrodka Pomocy Społecznej Szwederowo uczestniczyli w wycieczce pociągiem do Chełmży. Podróż koleją przez Fordon, Ostromecko, Dąbrowę Chełmińską i Unisław , która była atrakcją, ponieważ przez wiele lat pociągi nie kursowały tą trasą.</p> <p>2. Zwiedzanie miasta, w tym gotyckiej katedry.</p> <p>3. Spacer brzegiem jeziora.</p>	Aktywizacja seniorów. Poszerzenie wiedzy o zabytkach kultury polskiej i dawnymi obyczajami.
17	Kiermasz Bożonarodzeniowy organizowany przez parafię pw. Bożego Ciała w Bydgoszczy		Pracownicy socjalni organizowali zbiórkę przedmiotów świątecznych na kiermasz i pomagali w jego organizacji.	Współpraca z koalicjantem na rzecz aktywizacji środowiska lokalnego.
18	Wigilia dla samotnych seniorów	20 osób	Spotkanie świąteczne dla samotnych seniorów, uświetnione występem zespołu muzycznego oraz dzieci z przedszkola. Uczestnicy ugoszczeni zostali potrawami wigilijnymi oraz upominkami, otrzymanymi od sponsorów oraz przygotowanymi przez pracowników socjalnych.	Integracja środowiska lokalnego. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.

REJONOWY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ "ŚRÓDMIEŚCIE"

Lp	Nazwa projektu	Liczba	Podjęte działania	Rezultat
1	Projekt socjalny: „Nie jesteś sam - uda się nam”	15	<p>Projekt adresowany do osób bezdomnych, które doświadczyły problemu uzależnienia od alkoholu i deklarowały zmianę postaw życiowych. Spotkania w ramach projektu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Warsztaty integracyjne z uczestnikami ŚDS. 2. Wyjście na spektakl teatralny. 3. Spotkanie z doradcą zawodowym PUP w Bydgoszczy. 	<p>Zintegrowanie uczestników ŚDS z uczestnikami projektu, wskazano aktywne formy spędzania wolnego czasu. Uczestnicy pozyskali wiedzę na temat szerokiej oferty PUP, możliwości aplikowania oraz zdobywania kwalifikacji niezbędnych na rynku pracy.</p>
2	Projekt socjalny: „Przyjdź i zapytaj - informacje dla seniorów i ich opiekunów”	16	<p>Dwa warsztaty: „Wiedza to bezpieczeństwo” oraz „Sprawdź zanim podpiszesz” prowadzone przez pracowników policji i inspektora BHP dotyczyły zagrożeń i niebezpieczeństw, które czyhają na osoby starsze.</p>	<p>Zwiększenie wiedzy na temat różnego rodzaju zagrożeń oraz sposobów ich unikania.</p>
3	Grupa wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie – pt: „Razem przeciw przemocy, odwaga ratuje Twoją rodzinę”	10	<p>Spotkanie integracyjne dla osób doświadczających przemocy w rodzinie</p> <p>Odbyły się spotkania z:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. pracownikami policji w zakresie omówienia procedury Niebieskiej Karty 2. specjalistą do spraw przeciwdziałania przemocy 3. wykwalifikowanym ratownikiem medycznym 	<p>Uczestnicy pozyskali wiedzę na temat procedury Niebieskiej Karty. Zdobyli wiedzę na temat zjawiska przemocy w rodzinie, jej mechanizmów, skutków psychologicznych i społ.</p> <p>Nabyli umiejętność udzielania pierwszej pomocy, poznali podstawowe techniki samoobrony i metody pokonania napastnika.</p>
4	Klub seniora „Bociania Oaza”	20 osób	<p>Warsztaty plastyczne „Kolorowe Święta”</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Udział Seniorów w KOBIEŃNIKU organizowanym przez KPSW 2. Wielkie 	<p>Dzięki udziałowi w spotkaniach wzbudzone w uczestnikach poczucie przynależności do grupy społecznej, co w znacznym stopniu wyeliminowało poczucie osamotnienia i izolacji. Poprawie uległy</p>

			<p>przygotowanie do Przemarszu Kapeluszonego</p> <p>Udział w IX Przemarszu Kapeluszym</p> <p>Spotkanie z psychologiem na temat asertywności</p> <p>1.Spotkanie z psychologiem na temat konstruktywnego rozwiązywania problemów</p> <p>2.Udział w kongresie „Jeden świat- wiele kultur” w KPSW</p> <p>1.Warsztaty plastyczne „Święta tuż, tuż!”</p> <p>2.Spotkanie ze specjalistą DWR na temat bożonarodzeniowych zwyczajów i tradycji</p> <p>Uczestnictwo w uroczystości „Opłatek Maltański”</p>	<p>umiejętności nawiązywania kontaktów interpersonalnych. Zwiększyła się aktywność fizyczna, poczucie własnej wartości, wiary we własne siły</p> <p>Seniorzy zdobyli nową wiedzę i umiejętności wspomagające funkcjonowanie w świecie.</p> <p>Poszerzono horyzonty światopoglądowe poprzez zapoznanie z wielokulturowością otaczającego świata.</p>
5	Punkt konsultacyjny ZUS w MOPS Bydgoszcz	56 140 pracowników	<p>1.Konsultacje dla klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej udzielane przez pracownika ZUS</p> <p>2.Spotkania pracowników ZUS z pracownikami MOPS w ramach podpisanego porozumienia</p>	<p>Ułatwiono dostęp do informacji indywidualnej na temat rent i emerytur, Poszerzono wiedzę na temat niezbędnych dokumentów koniecznych do uzyskania świadczeń z ZUS w ramach nowej ustawy emerytalnej. Pracownicy pozyskali wiedzę, którą wykorzystują w pracy z klientem pomocy społecznej</p>

REJONOWY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ "WYŻYNY"

L p.	Nazwa projektu	Liczba	Podjęte działania	Rezultat
1.	Klub Seniora „Radość” ROPS „Wyżyny”	23	<p>W klubie odbywały się spotkania oraz różnorodne warsztaty. Seniorzy uczestniczyli w imprezach również poza siedzibą Ośrodka.</p> <p>1. Spotkanie z okazji Dnia Babci i Dnia Dziadka z cyklu</p>	<p>„Integracja osób starszych, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i zapewnienie seniorom atrakcyjnych form spędzania czasu wolnego.</p>

	<p>2. Projekt socjalny pt. „Świadomy Senior = Bezpieczny Senior”</p>	<p>8</p>	<p>„Kultywowanie polskich tradycji, zwyczajów i obrzędów”.</p> <p>2. Spotkanie Klubu Seniora z okazji Dnia Kobiet pt. „Portret Kobiety”.</p> <p>3. Zajęcia edukacyjne z zakresu podstaw obsługi komputera i Internetu.</p> <p>4. Zajęcia psychoedukacyjne pt. „Szczęśliwe życie po sześćdziesiątce”:</p> <p>a) Wsparcie rodziny i przyjaciół – zmienność zadań i ról”,</p> <p>b) „Rola osób starszych – zmienność zadań i ról”.</p> <p>5. Udział Klubu Seniora „Radość” na IX Przemarszu Kapeluszowym oraz V Juwenaliach Uniwersytetów III Wieku.</p> <p>6. Wycieczka uczestników Klubu Seniora „Radość” do Kujawsko-Dobrzyńskiego Parku Etnograficznego w Kłóbce oraz do Torunia.</p> <p>7. Festyn dla seniorów na przystani Yacht Klub Polski w Bydgoszczy. Współpraca z Radą Osiedla „Wyżyny”.</p> <p>8. Wycieczka uczestników Klubu Seniora „Radość” do Parku Solankowego w Inowrocławiu oraz obserwacja uczestników XVI Spartakiady Osób.</p> <p>9. Udział członków Klubu Seniora „Radość” w II Bydgoskim Forum Seniora, odbywającym się w Bibliotece Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy.</p> <p>Projekt skierowany do seniorów. Przeprowadzono zajęcia na temat:</p>	<p>Dzięki udziałowi w spotkaniach wzbudzone w uczestnikach poczucie przynależności do grupy społecznej, co w znacznym stopniu wyeliminowało poczucie osamotnienia i izolacji</p> <p>Zwiększyła się aktywność i wzmocnienie kondycji fizycznej oraz poczucie własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości.</p> <p>Zwiększenie świadomości i wiedzy wśród grupy seniorów nt. czynników zagrażających ich bezpieczeństwu w środowisku oraz sposobów ich unikania. Seniorzy zostali wyposażeni w nową wiedzę i umiejętności ułatwiające funkcjonowanie w obecnej rzeczywistości.</p>
--	---	----------	--	---

			<p>1. Zajęcia pt. Znaczenie środowiska i rodziny w poczuciu bezpieczeństwa wśród seniorów,</p> <p>2. Zajęcia nt. Zwiększenia poczucia bezpieczeństwa osób starszych w środowisku,</p> <p>3. Zajęcia pt. „Czym jest przemoc wobec osób starszych i jak jej przeciwdziałać?”.</p>	
3.	Projekt socjalny „Świąteczny czas-radość w Nas”	30	<p><u>Projekt realizowany był we współpracy ze Stowarzyszeniem Bydgoska Pomoc Społeczna. Pozyskano w ramach konkursu środki z Urzędu Miasta. Projekt skierowany do osób w wieku emerytalnym uczęszczającym do Domu Dziennego Pobytu ul. Kapuściska 10 prowadzonego przez Stowarzyszenie BPS oraz seniorów z Klubu „Radość” działającego przy ROPS „Wyżyny”</u></p> <p>Przeprowadzono następujące warsztaty:</p> <p>1. Warsztaty rękodzielnicze „Barwy Świąt”-tworzenie kartek świątecznych,</p> <p>2. Warsztaty rękodzielnicze „Barwy Świąt”- tworzenie ozdób świątecznych z papierowej wikliny,</p> <p>3. Pogadanka z pedagogiem pt. „Święta mają moc”. Rozmowa nt. znaczenia Świąt i rodziny dla osób starszych,</p> <p>4. Warsztaty kulinarne „Świąteczne smaki i aromaty” - wspólnie lepienie pierogów,</p> <p>5. Warsztaty kulinarne „Świąteczne smaki i aromaty” - wspólnie pieczenie ciastek świątecznych,</p> <p>6. Warsztaty rękodzielnicze „Barwy Świąt” -tworzenie świątecznych stroików,</p> <p>7.„Hej Kolęda, Kolęda!” Wieczera Wigilijna dla seniorów.</p>	<p>Dzięki udziałowi w spotkaniach i warsztatach przeciwdziałano wykluczeniu społecznemu seniorów. Zapewnienie seniorom wspólnego spędzania czasu spowodowało nawiązanie nowych kontaktów interpersonalnych. Zajęcia pomogły w odkrywaniu talentów i zdolności artystycznych oraz kształtowaniu umiejętności manualnych, rozwijaniu kreatywności. Nastąpił rozwój osobisty seniorów, wzrost ich samooceny, pewności siebie.</p>
4.	Zespoły	165	Monitoring środowisk	Wzmocnienie udzielanego

	Interwencyjne	rodzin	znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej we współpracy z Policją i Strażą Miejską Wspólne odwiedziny w godzinach popołudniowych, łącznie 24 wyjazdy/wyjścia.	wsparcia rodzinom i osobom w kryzysie. Zintegrowanie działań instytucji lokalnych w niesieniu pomocy. Zapobieganie wykluczeniu społecznemu i przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.
5.	Punkt Informacji Obywatelskiej w siedzibie Świetlicy „Wodny Kraj” ul. Toruńska 185	11	Działania skierowano do mieszkańców Łęgnowa. Odbyło się 9 dyżurów, w każdy drugi wtorek miesiąca. Podczas dyżurów udzielane były informacje i porady oraz konsultowane indywidualne problemy mieszkańców Łęgnowa	Nawiązania i rozwijanie komunikacji i więzi w środowisku ze społecznością lokalną. jak również współpracy z przedstawicielami Rady Osiedla, Klubu Seniora, Policji i Straży Miejskiej oraz szkoły.
6.	Impreza dla osób niepełnosprawnych intelektualnie.	80 (w tym 41 osób niepełnosprawnych w wieku 6-60 lat oraz opiekunowie ww.)	Działania wspierające lokalną społeczność osób niepełnosprawnych. Przygotowanie „Zabawy andrzejkowo-mikołajkowej”. W programie zabawa, konkursy z nagrodami, paczki dla uczestników.	Integracja osób niepełnosprawnych oraz ich rodzin, przełamywanie stereotypów na temat niepełnosprawności. Dzięki zabawie umożliwiono i zapewniono atrakcyjną formę spędzania czasu wolnego oraz wzbudzone w uczestnikach poczucie przynależności do grupy i wyeliminowano poczucie izolacji.
7.	Klub Wolontariatu w ROPS	26	Współpraca z wolontariuszami z Zespołu Szkół nr 26 i Szkoły Podstawowej nr 60 w Bydgoszczy 1. Uczniowie przygotowali okolicznościowe kartki z okazji Dnia Babci i Dziadka, upominki z okazji „ Dnia Kobiet”, program artystyczny na „Wigilię” dla seniorów z Klubu „Radość” działającego przy ROPS Wyżyny.” 2. Wolontariusze z Zespołu Szkół Chemicznych przygotowali konkursy i uczestniczyli w zorganizowanej przez ROPS „Wyżyny” zabawie Andrzejkowo-Mikołajkowej dla osób niepełnosprawnych.	Integracja międzypokoleniowa wspólne spędzanie czasu wolnego. Czerpanie z wiedzy i doświadczenia seniorów. Zaangażowanie młodzieży w pomaganiu innym.

Szczegółowy opis podejmowanych inicjatyw przez pracowników socjalnych Rejonowych Ośrodków Pomocy Społecznej znajduje się na stronie internetowej: www.mopsbydgoszcz.pl

DZIAŁ IV.

Działania na rzecz włączenia społecznego

Jednym z zadań pomocy społecznej jest aktywizacja społeczna i zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez objęcie ich zindywidualizowaną pracą socjalną, pomocą w przezwyciężaniu barier w powrocie na rynek pracy poprzez udostępnianie usług o charakterze edukacyjnym, zawodowym, zdrowotnym i społecznym, a także angażowanie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym do uczestnictwa w środowiskowych formach aktywizujących.

Pomoc tego rodzaju skierowana była do bezrobotnych lub niepełnosprawnych klientów pomocy społecznej w wieku aktywności zawodowej, szczególnie poprzez kierowanie klientów MOPS do Centrum Integracji Społecznej.

Liczba osób długotrwale bezrobotnych bądź zagrożonych wykluczeniem społecznym o niskiej aktywności zawodowej jest bardzo zróżnicowana pod względem przyczyn pozostawania bez pracy, jak i potrzeb w zakresie reintegracji społeczno-zawodowej. Grupy wykluczone i o obniżonej zdolności do pracy to w dużym stopniu równocześnie najuboższa część mieszkańców Bydgoszczy.

Wykluczenie społeczne jest stanem samoutrwalającym się, którego przełamanie nie jest możliwe bez przywrócenia spójności społecznej.

Program Centrum Integracji Społecznej w Bydgoszczy jest ważnym instrumentem wsparcia i readaptacji społeczno-zawodowej grup nie będących społecznie i ekonomicznie samo wystarczającymi oraz ich integracji z rynkiem pracy.

Jego zasadniczym celem jest zwiększenie możliwości wyjścia z izolacji i przywrócenie do podejmowania ról społecznych, w tym zawodowych, przez osoby długotrwale pozostające na marginesie życia społecznego.

Zasadniczym zadaniem CIS jest realizowanie pełnego zakresu programu zatrudnienia socjalnego umożliwiającego walkę z ubóstwem i społecznym wykluczeniem.

Realizacja programu ma ostatecznie zapewnić usamodzielnienie osób dotkniętych dysfunkcjami, zagrożonych lub podlegających wykluczeniu społecznemu, a tym samym uniezależnienie ich od instytucji pomocowych.

Uczestnictwo w Programie trwa 12 miesięcy i może być przedłużone o kolejne 6 miesięcy.

Po zakończeniu Programu Uczestnik może zostać skierowany do pracy u pracodawcy lub pracy w CIS. Uczestnicy mogą też podjąć wspólną działalność gospodarczą w formie spółdzielni socjalnej.

W Indywidualnym Programie Zatrudnienia Socjalnego realizowane w 2017r. wzięło udział 125 osób:

- 86 osób ukończyło program,
- 39 osób w dalszym ciągu uczestniczy w IPZS,
- 61 osób (z 86 osób, które ukończyły program CIS w 2017r.) podjęło pracę, co daje 70,93% skuteczności (efektywności) programu.

Z 61 osób, które poprzez program podjęły zatrudnienie, 25 osób podjęło pracę na tzw. "zatrudnienie wspierane" (forma subsydiowana, częściowa refundacja kosztów zatrudnienia dla pracodawcy, a dla absolwenta programu - umowa na co najmniej 1 rok), a pozostałe 36 osób na umowę o pracę. Z wszystkich absolwentów IPZS w roku 2017 (którzy ukończyli program CIS) - 40,98% zdobyło pracę w ramach "zatrudnienia wspieranego". W samym Centrum Integracji Społecznej w Bydgoszczy podjęło pracę - 9 osób, wszystkie zostały zatrudnione w charakterze: opiekuna dzieci i młodzieży na przejściu dla pieszych w drodze do i ze szkoły.

DZIAŁ V.

Wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej na rok 2018

Integralną częścią niniejszego sprawozdania jest przedłożenie wykazu potrzeb w zakresie działania pomocy społecznej zgodnie z art.110 ust.9 i art. 112 ust. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej.

Sporządzenie wykazu potrzeb obejmuje zadania finansowane z budżetu wojewody, gminy i powiatu. Program został opracowany na podstawie wcześniej wypełnionych przez rejonowe ośrodki pomocy społecznej kwestionariuszy ankiet bilansowania potrzeb w zakresie pomocy społecznej.

Z przedstawionych w sprawozdaniu danych wynika, że dysfunkcje występujące w wyżej wymienionych rodzinach wymagają wyodrębnienia potrzeb w następujących obszarach działania pomocy społecznej:

Pomocy środowiskowej w zakresie:

1. dożywiania dzieci, młodzieży i osób dorosłych, szczególnie starych, chorych i niepełnosprawnych
2. udzielania pomocy finansowej mieszkańcom w częściowym ponoszeniu opłat związanych z utrzymaniem mieszkania (czynsz, energia, gaz)
3. zabezpieczenia w środki na częściowe zabezpieczenie kosztów zakupu opału
4. pozyskiwania kandydatów do prowadzenia form pieczy zastępczej nad dziećmi w tym spokrewnionych, zawodowych i niezawodowych rodzin zastępczych.
5. pozyskiwania mieszkań chronionych dla wychowanków opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze,
6. pozyskiwanie środków pozabudżetowych w tym z Unii Europejskiej na realizację projektów dotyczących przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, wsparcia rodzin z pieczy zastępczej, rozwoju usług opiekuńczych, usamodzielniania życiowego osób bezdomnych poprzez rozwój mieszkań wspomaganych (treningowych), pozyskiwania mieszkań z przeznaczeniem na mieszkania chronione dla wychowanków opuszczających pieczę zastępczą i osób niepełnosprawnych,
7. doskonalenie istniejącego systemu pomocy i wsparcia w ramach Zespołów Interdyscyplinarnych zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie ,
8. świadczenie usług opiekuńczych osobom w wieku senioralnym, niepełnosprawnym, oraz specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w tym ze środków pozyskanych z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014 -2020.
9. realizacja programów w zakresie wspierania rodziny i rodzinnej pieczy zastępczej w tym ze środków pozyskanych z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014 -2020.

Pomocy instytucjonalnej w zakresie:

1. prowadzenia przy Bydgoskim Zespole Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych grup wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży zagrożonej niedostosowaniem społecznym oraz prowadzenie mieszkań dla usamodzielnianych wychowanków

Pozostałe potrzeby pomocy społecznej:

1. udoskonalanie metod pracy w formie pracy socjalnej.
2. współpraca z organizacjami społecznymi realizującymi zadania z zakresu pomocy społecznej w wyniku ogłaszanych konkursów dla organizacji pozarządowych.
3. podejmowanie w ramach pracy socjalnej aktywności zawodowej skierowanej do osób w wieku poprodukcyjnym i tworzenie przy Rejonowych Ośrodkach Pomocy Społecznej mini „Klubów Seniora”, grup wsparcia dla osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej.

4. Pozyskiwanie środków z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 na realizację programów z zakresu pomocy społecznej skierowanych do grupy osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Uzasadnienie

1. Przedmiot regulacji:

Przedmiotem regulacji jest przyjęcie sprawozdania z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej za rok 2017 wraz z wykazem potrzeb na rok 2018.

2. Omówienie podstawy prawnej:

Zgodnie z art. 110 ust. 9 oraz art. 112 ust. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2017 r. poz. 1769 z późn.zm.) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bydgoszczy jest zobowiązany do przedłożenia sprawozdania z wykonania zadań własnych gminy i zadań zleconych gminie, a także zadań własnych powiatu i zadań administracji rządowej realizowanych przez powiat oraz przedstawienia potrzeb w zakresie pomocy społecznej.

3. Konsultacje wymagane przepisami prawa:

Nie dotyczy. Uchwała nie wymaga konsultacji.

4. Uzasadnienie merytoryczne:

Przyjęcie niniejszej uchwały wynika z uregulowań zawartych w art. 110 ust. 9 oraz art. 112 ust. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej. W związku z powyższym celowe jest przedłożenie i przyjęcie sprawozdania wraz z wykazem potrzeb w zakresie pomocy społecznej z uwagi na konieczność udzielania pomocy na rzecz osób, rodzin pozostających w trudnych warunkach życiowych poprzez rozszerzanie i tworzenie nowych form pomocy oraz rozwijanie infrastruktury socjalnej.

5. Ocena skutków regulacji:

Podjęcie uchwały nie wywołuje skutków finansowych.